

РЕШЕНИЕ

№ 1616

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.03.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **287** по описа за **2024** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по касационна жалба, подадена от адв. А. като пълномощник на наследниците на А. В. Р. /починал на 03.12.2018 година/ по негова искова молба, поддържана от същите, ккато следва: Н. В. Р., Л. Н. Р., В. Н. Р., Ж. И. И., А. Ж. С. срещу ГД"ИН" за заплащане на сумата от 11 500 лева- обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди от престоя му в Я. следствена служба за периода от 01.10.2015 година до 15.05.2016 година и сума в размер на 11 500 лева- обезщетение за неимуществени вреди от престоя му в Затвор- [населено място] от 15 май 2016 година до 28 февруари 2017 година.

С касационната жалба се иска отмяна на оспореното решение, при следните съображения: Намира, че решението е постановено при неспазване на съдопроизводствените правила и материалния закон.

Намира, че въпреки, че решението е 19 страници, то не съдържа конкретен анализ на направените искания и доказателствата. Повтаря, че неимуществените вреди, заявени от ищеца, по повод което се поддържа претенцията за обезвреда от неговите наследници, се изразяват в следното:

- Килиите, в които лицето е било настанено, са бил малки и с недостатъчно пространство, с оглед броя на настанените в тях лица, в несъответствие с чл. 43 от

ЗИНЗС;

- Достъпът до вода е бил ограничен, като през нощта същата и била само студена, като по отношение на питейната вода не е позволявано да се налива такава, а да се пие от чешмата;

- Килиите не са отговаряли на елементарните хигиенни и битови условия - висока влага, което се е отразило неблагоприятно на здравословното състояние на ищеца, който страдал от артрит и сърдечно-съдови проблеми, като в спалното помещение е имало хлебарки и дървеници, от които е получавал обриви.

Сочи, че вследствие на така изброените негативни условия на престой лицето е получило множество неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, които са влошили и здравословното му състояние.

Намира, че действията и бездействията на ответниците представляват изтезание – жестоко или нечовешко и нехуманно отношение спрямо починалия по смисъла на чл.1 и чл.16 от Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание във връзка с чл. 5, ал.4 от Конституцията. Намира, че е налице и причинно-следствена връзка така осъществените бездействия от страна на следствената, респ. затворническата администрация и нанесените вреди под формата на болки и страдания, вследствие от които е необратимо влоено здравословното състояние на лицето, довело и до неговата смърт.

Моли за отмяна на решението и за постановяване на друго, с което искът да бъде уважен в неговата цялост, ведно с лихвите за забава , като претендира направените разноски под формата на държавна такса и адвокатски хонорар.

В проведеното съдебно заседание касаторите се представляват от адв. А. с редовно пълномощно, който поддържа исковите молби.

Ответникът Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ се представлява от юрк В. с редовно пълномощно, която оспорва жалбата и моли да бъде оставена без уважение. Представителят на СГП заявява становище за неоснователност на касационната жалба.

Съдът в настоящия състав, въз основа на данните по делото, становищата на страните и въз основа на закона намира следното:

Жалбата е допустима за разглеждане, като подадена в срок и от правно-заинтересовани страни.

Разгледана по същество, същата се явява неоснователна, предвид следното:

За да постанови решението-предмет на оспорване, първоинстанционният съд е приел следното от фактическа и правна страна:

Делото е образувано е по искова молба на А. В. Р. /починал на 03.12.2018 година и поддържана от наследниците му- Н. В. Р., Л. Н. Р., В. Н. Р., Ж. И. И., А. Ж. С. срещу ГД"ИН" за заплащане на сумата от 11 500 лева- обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди от престоя му в Я. следствена служба за периода от 01.10.2015 година до 15.05.2016 година и сума в размер на 11 500 лева- обезщетение за неимуществени вреди от престоя му в Затвор- [населено място] от 15 май 2016 година до 28 февруари 2017 година.

Съдът по фактите установил: Починалият А. В. Р. /наследодател на конституирани като ищци в настоящото производство негови наследници/ е задържан на 30.10.2015 година с Постановление на РП-Я. № 2867/15 година от 30.10.2015 година по ДП № 257/15 година по описа на РУ-Т., в качеството му на обвиняем по чл.

195 от НК.

На 02.11.2015 година, с Определение на РС – Ямбол, спрямо А. Р. е взета мярка за неотклонение по досъдебното производство „Задържане под стража“, а на 27.05.2016 година е преведен в Затвора – [населено място] с писмо на РП-Я. № Р-94/16 от 26.05.2016 година

От приложената справка по делото установил, че по време на престоя си в арест – Я., починлият ищец Р. е настанен в помещение за настаняване на лишени от свобода, което било еднотипно, с размер от 6.38 кв.м., оборудвано с две легла, разположени едно до друго, маса и стол, монтирани неподвижно. За времето от 30.10.2015 година до 23.05.2016 година, задържаният е настанен в килии № 10 и № 7, заедно с още едно задържано лице, а от 23.05.2016 година до превеждането му в Затвор [населено място]-27.05.2016 година, е настанен самостоятелно. Хигиената в килиите се поддържала от задържаните лица, а в общите помещения - от лишен от свобода след изрично негово съгласие, килиите не са имали самостоятелен санитарен възел и течаща вода, достъп до общата баня и тоалетна са се осъществявали по график 4 пъти дневно и за всичките 14 килии е имало един санитарен възел, оборудван с тоалетна, мивка и обособено място за къпане, като къпането се е извършвало два пъти в седмицата, а при поискване от задържаните лица се осъществявал незабавен достъп. Достъпът до дневна светлина е осигуряван през отвора, разположен над вратата, с размери 120 см./60 см., от прозорец на самата врата с размери 50 см./40 см., както и с изкуствено осветление, като не е правено професионално замерване на степента на осветеност на килиите в процесния период, не е имало обособено място за престой на открито и самостоятелни санитарни възли поради технически причини, а разходките на задържаните лица се осъществявали до общата баня и тоалетна, която се осъществявала на график – четири пъти дневно.

От приложената Справка за здравословното състояние на починалия ищец А. Р., изготвена от Началник на РСИН-Я. установил, че А. Р. е прегледан за първи път на 30.10.2015 година в Спешно приемно отделение-Я.- имал оплаквания от болки в раменната става и на същия ден му е извършен и медицински преглед в ареста-[населено място] и е установено, че няма оплаквания. От 01.11.2015 година до 02.12.2015 година на Р. са извършени 7 прегледа отново заради оплаквания от болки в краката и глезените и му е поставена Диагноза „Артрит“, като е извършена медикаментозна терапия.

От 12.12.2015 година до 22.02.2016 година задържаният се оплаквал от безсъние и му е поставена диагноза „Невроза“ и назначена успокоителна терапия. Урологичните проблеми на задържания започнали от 04.12.2015 година, когато се оплакал от болки в слабините, като му е поставена Диагноза „Камъни в ляв бъбрек“, изписано е лечение, като лекарствата са закупени със средства на РСИН – Я..

От Епикриза от 22.07.2016 година на Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода, Вътрешно отделение, лишеният от свобода А. Р. е конвоиран до лечебното заведение след прием по спешност от дежурен медицински фелдшер с оплаквания от болка в сърдечната област, които се появявали без причина и отминавали за 5 минути и в Анамнезата е отбелязано, че по данни на пациента тези оплаквания били от един месец и са му поставени диагнозите- Морбус хипертоникус гр.1-2. Хипертонично сърце. Желязонеоимъчна амнезия. Подагра. ПЗ -Ревматоиден артрит, а след проведено лечение от 24.06.2016 година до 22.07.2016 година, Р. е изписан в по-добро общо състояние, с препоръки да продължи медикаментозната

терапия, да остане под наблюдение от лекар по местопребиваване и да спазва хигиена. От приложената на лист 62 от делото Епикриза от 22.11.2016 година на Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода, Вътрешно отделение се установява, че Р. е приет в болничното заведение на 01.11.2016 година и изписан на 22.11.2016 година, като лечението му е проведено по повод оплакване от болки и оток на дясна глезенна и колянна става с поставена диагноза - Подагра. Артритис подагроза.

От приложена по делото докладна записка, изготвена от ИСДВР- 7 група, е видно, че лишеният от свобода А. Р. е постъпил в Затвора – [населено място] на дата 30.05.2016 година и първоначално е бил настанен на територията на 8 група/ приемно отделение, а след представяне пред Комисия за разпределение на лишените от свобода на 13.06.2016 година е разпределен в 7 група, където е пребивавал до освобождаването му на 24.02.2017 година. От извършената Справка в Дневника за настаняване на лишените от свобода в 7 група е установено, че Р. е бил настанен в спално помещение № 19 и за периода на исковата молба в Дневника за настаняване на лишените от свобода от 7 група е отразено настаняването общо за групата, а не по спални помещения и не е възможно по категоричен начин да се установи точният брой лишени от свобода, пребивали в същото спално помещение

От приложената по делото Справка съдът установил условията за живеене в спалното помещение 19 на 7 група - същото е с размери 4 на 4 кв. метра-16.кв.метра, прозорец един на брой отварям със светло стъкло и с размери 1 на 1 метър, метални легла с размери 1,90/0,70 метра/ или 1,33 кв. метра-3 броя, 2 броя легла са монтирани едно над друго, оборудвани с дюшек, възглавница, одеяло и чаршаф и калъфка, метални шкафчета с размери 45/0.40 метар-0,18 кв. метра - 3 броя, маса с размери 1,20 на 0,70 метра или 0,84 кв. метра, като общата площ на мебелите в килията са 4,04 кв. метра, а отделно от спалното помещение е изградена преградна стена с врата и се влиза в обособено сервизно помещение с размер 2 на 1,20 метра, което има мивка, смесителна батерия с подвижен душ/ топла и студена вода.

От приложената Епикриза, изготвена от Началник Отделение по вътрешни болести и кардиология с интензивен кардиологичен сектор към Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Дева Мария“ ЕООД- [населено място] е установено, че починалият А. Р. е приет по спешност в лечебното заведение на 03.12.2018 година с остра болка в гърдите с ирадиация към гърба, съпроводена от гадене и изпотяване, като в хода на лечението настъпили усложнения, довели до електромеханична дисоциация, сърдечен арест и екзитус леталис. Експертизата е съпроводена със Съобщение за смърт , от което е видно, че причина за смъртта на ищеца е „Остър миокарден инфаркт“. Последното събитие е настъпило на 03.12.2018г., т.е. след освобождаването на лицето от Затвора С..

С оглед така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намерил предявената искова молба за процесуално допустима, а по същество за неоснователна и недоказана.

В конкретната хипотеза съдът приел, че се претендират вреди от лошите условия в следствения арест в [населено място] и в Затвора- [населено място], вследствие на което пребиваване и лошите условия там ищецът е претърпял неимуществени вреди. Съдът приел още, че производството е по реда на чл.284 и сл. от ЗИНЗС и исковата защита следва да се реализира по реда на Глава 7 от [ЗИНЗС](#).

Разгледани на тази плоскост, съдът приел, че предпоставките на специфичния иск за вреди по реда на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС са - акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС, настъпила в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, оборима презумпция, че неимуществените вреди се предполагат до доказване на противното. Редът за разглеждане е този на чл. 203 и следващи от АПК, като ответник по исковите претенции е ГДИН.

Съдът приел още, че чл.6,ал.1 от ЗОДОВ е приложим, тъй като в конкретния случай, починалият ищец е упражнил правото си да предяви искова молба за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди на дата 25.01.2018 година, когато е депозирал исковата си молба пред СРС / като делото не е било подсъдно и същото е прекратено и изпратено по подсъдност на АССГ/. Ищецът А. Р. е починал на 03.12.2018 година/, след като е предявил исковата молба за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди, при което е налице правото на наследяване на неговите наследници на обезщетение.

На първо място съдът установил несъответствия в заявените периоди на обезвреда, доколкото от справките, които приобщил, установил, Р. е постъпил в Следствения арест на ЯСлСл на дата 30.10.2015 година, когато е задържан с Постановление на РП- Я. по ДП № 257/2015 година, а искът е предявен от 01.10.2015 година. За ведоказан приел и крайния период-15.05.2016 година , тъй като същият е бил настанен до 27.05.2016 година.

Не се доказало още, че в периода на настаняването на ищеца в Следствения арест на О. – Я. същият от 30.10.2015 година до 15.05.2016 година да е бил в килия, която е била пренаселена / няма посочване на килия/, да е бил настанен в килия с размер от 9 кв.м., заедно с още две лица, нито че в килията е имало влага, което да е довело до утежняване на артритата и сърдечно-съдовите заболявания на задържания, и че същият е страдал и от кожни обриви, причинени от ухапвания на дървеници, каквито имало в килията.Приел тезата за голословна,тъй като е установено, че починалият ищец Р. е настанен в помещение за настаняване на лишени от свобода, което било еднотипно, с размер от 6.38 кв.м., оборудвано с две легла, разположени едно до друго, маса и стол, монтирани неподвижно.

За времето от 30.10.2015 година до 23.05.2016 година, задържаният е настанен в килии № 10 и № 7, заедно с още едно задържано лице, а от 23.05.2016 година до превеждането му в Затвора [населено място] - 27.05.2016г. е настанен самостоятелно. Хигиената в килиите се поддържала от задържаните лица, а в общите помещения- от лишен от свобода след изрично негово съгласие, килиите не са имали самостоятелен санитарен възел и течаща вода, достъп до общата баня и тоалетна са се осъществявали по график 4 пъти дневно и за всичките 14 килии е имало един санитарен възел, оборудван с тоалетна, мивка и обособено място за къпане, като къпането се е извършвало два пъти в седмицата, а при поискване от задържаните лица се осъществявал незабавен достъп. Достъпът до дневна светлина е осигуряван през отвора, разположен над вратата, с размери 120 см./60 см., от прозорец на самата врата с размери 50 см./40 см., както и с изкуствено осветление, като не е правено професионално замерване на степента на осветеност на килиите в процесния период, не имало обособено място за престой на открито и самостоятелни санитарни възли

поради технически причини, а разходките на задържаните лица се осъществявали до общата баня и тоалетна, която се осъществявала на график – четири пъти дневно.

Съдът посочил, че в съответствие с нормата на чл.43,ал.2 от ЗИНЗС, всяко място за лишаване от свобода трябва да разполага с необходимите жилищни, битови и други помещения за осъществяване на поправително въздействие, а арестите - за поддържане на физическото и психическото здраве и уважаване човешкото достойнство на задържаните лица. Минималната жилищна площ в спалното помещение за всеки лишен от свобода не може да е по-малка от 4 кв. м. Съгласно чл.21 от ППЗИНЗС (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.), спалните помещения се обзавеждат с отделни легла за настанените лица, снабдени със спални принадлежности, шкафчета за лични вещи, маса, столове, осветителни и отоплителни тела, като се осигуряват условия за пряк достъп на дневна светлина и възможност за проветряване, а лишените от свобода са длъжни да спазват реда и хигиената в спалните помещения. Обсъдил още, че съгласно нормата на чл.42, ал.2 от ЗИНЗС, арестите са места за лишаване от свобода за настаняване на лица, задържани по реда на [Наказателно-процесуалния кодекс](#), като лицата по ал. 2 могат да се настаняват в затворите, поправителните домове и затворническите общежития от закрит тип по реда, предвиден в този закон. В съответствие с нормата на чл.43,ал.2 от ЗИНЗС, всяко място за лишаване от свобода трябва да разполага с необходимите жилищни, битови и други помещения за осъществяване на поправително въздействие, а арестите - за поддържане на физическото и психическото здраве и уважаване човешкото достойнство на задържаните лица. Минималната жилищна площ в спалното помещение за всеки лишен от свобода не може да е по-малка от 4 кв. м. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" поддържа актуална база данни за капацитета на местата за лишаване от свобода, а количеството дневна светлина, степента на изкуственото осветление, отопление и проветряване, достъпът до санитарни възли и течаша вода, както и минимумът обзавеждане на спалните помещения се определят с Правилника за прилагане на закона. Правата на осъдените са визирани в нормата на чл. 86 от ЗИНЗС- престой на открито не по-малко от един час на ден, свиждания не по-малко от два пъти месечно, кореспонденция, парични суми за задоволяване на лични нужди, телефонна връзка по ред и начин, определени от Главния директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията". Съгласно чл. 246,ал.1 от ЗИНЗС, при разпределението обвиняемите и подсъдимите се настаняват отделно- мъжете от жените, непълнолетните от пълнолетните, лицата, които не са български граждани, от останалите. Обвиняемите и

подсъдимите по едно и също дело не подлежат на задължително изолирано настаняване, освен ако има изрично мотивирано разпореждане на съответния прокурор или съд. В затворите обвиняемите и подсъдимите се настаняват в спални помещения отделно от осъдените, а обвиняемите и подсъдимите могат да бъдат премествани от един затвор в друг и от един арест в друг извън случаите по **чл. 241, ал. 4** само по разпореждане на наблюдаващия прокурор или по разпореждане на съответния съд само за извършването на действия по разследване и други процесуални действия. Количеството дневна светлина, степента на изкуственото осветление, отопление и проветряване се определят в зависимост от изискванията на съответните стандарти за обществени сгради. На лишените от свобода се осигурява постоянен достъп до санитарен възел и течаща вода. В заведенията от закрит тип и арестите в затворите ползването на санитарен възел и течаща вода се осъществява в спалните помещения.

На база данните по делото, за конкретния случай, от събраните по делото доказателств съдът не установил, че условията в следствения арест в [населено място] са били неблагоприятни и че освен пряко водещи до унижително и недостойно отношение към него, са довели и до заплахата за неговото здраве поради липса на осъществени елементарни хигиенни стандарти. Приел за недоказано, че осигурените условия са в разрез с нормални етични стандарти и човешко отнасяне. Не се доказва незаконосъобразно бездействие от страна на служителите на ответника. Приел за неустановено и твърдението, че в помещението, в което е бил настанен ищецът е имало влага и дървеници, като липсвали доказателства в този смисъл.

Недоказано останало и твърдението на ищеца, че след преместването му в Затвора – [населено място], същият е настанен в килия, в която отново бил подложен на лоши санитарно-битови условия, изразяващи се в наличие на мръсотия и лоша миризма от санитарния възел, която обстановка довела до рязко влошаване на здравословното му състояние и което наложило същият да бъде лекуван за дълъг период в Специализирана болница за активно лечение на лишените от свобода, приет с данни за сърдечно-съдов здравословен проблем, болки в ставите и анемичен синдром, както и че последното довело до необратимо влошеното здравословно състояние.

Съдът отново извел, че е недоказано твърдението на наследниците на ищеца, че ищецът Р. е изтърпявал наказанието лишаване от свобода в Затвор- [населено място] от 15.05.2016 година до 28.02.2017 година, тъй като от данните по делото се установило, че същият е настанен на дата 27.05.2016 година и е освободен на дата 24.02.2017 година. Не се

доказало по никакъв начин, че ищецът е бил настанен в килия, в която е имало лоша миризма, влага, което е довело до влошеното му здравословно състояние завършило с летален край. За неоснователно е прието твърдението на адвокат А., че на ищеца Р. не му оказвана адекватна медицинска помощ, което е влошило здравословното му състояние. Това следвало от писмените доказателства по делото, от които е видно, че през време на престоя му както в Ареста в [населено място], така и при престоя му в Затвора – [населено място] му е осигурявана медицинска помощ, всеки от заявените пъти в различни лечебни заведения. Недоказано останало и твърдението на ищеца Р. и на неговите наследници, че в килията, в която е бил настанен е имало дървеници и същият е получил обриви от тях, защото по делото няма нито едно събрано доказателство в тази насока и ако в действителност той е имал обриви липсват доказателства същият да е потърсил медицинска помощ и да му е отказана.

На база действащата Наредба № 2/22.03.2010 година, с която се уреждат условията и редът за медицинското обслужване на лишените от свобода в затворите, поправителните домове и арестите, извел, че медицинското обслужване на лишените от свобода се осъществява в медицински центрове и в специализирани болници, разкрити в местата за лишаване от свобода, по реда на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения, като при необходимост медицинското обслужване на лишените от свобода може да се осъществи и в други лечебни заведения. По силата на чл.4 от Наредбата, методическото ръководство и контрол на медицинската дейност на лечебните заведения, създадени към Министерството на правосъдието, се осъществява от министъра на здравеопазването. По аргумент от нормата на чл.5, ал.1 от Наредбата, при осъществяване на медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода се спазват правата на пациента и Кодексът на професионалната етика. Качеството на медицинската помощ, оказвана в лечебните заведения в местата за лишаване от свобода, съответства на медицинските стандарти и на правилата за добра медицинска практика, утвърдени от министъра на здравеопазването. Предписанията на медицинските специалисти имат задължителен характер за началниците на затворите, поправителните домове и арестите. Медицинското решение се взема единствено в интерес на здравето на лишения от свобода. Всеки служител, който при изпълнение на служебните си задължения, има непосредствен контакт с лишените от свобода, е отговорен за тяхното здраве. По аргумент от чл.21 от Наредбата, медицинската помощ в затворническите общежития и работните обекти извън района на затвора

се осъществява, както следва: в затворническите общежития, които не разполагат с медицински специалист на щат, се осигуряват посещения от медицински специалист на медицинския център на затвора по график, утвърден от началника на затвора, на всички работни обекти извън района на затвора се осигурява чанта със средства за оказване на първа помощ, спешна медицинска помощ на лишени от свобода на външни обекти се оказва в най-близкото лечебно заведение / като в случая е осигурен лекар от Б., който е бил на разположение/.

Министърът на здравеопазването осъществява методическо ръководство и съдейства за осигуряването на медицинска и стоматологична помощ на лишените от свобода. Управлението на лечебните заведения към Министерството на правосъдието се осъществява от директор, който организира и ръководи дейността на лечебното заведение, организира взаимодействието с други лечебни заведения и с местата за лишаване от свобода, отговаря за подбора, подготовката, повишаването на квалификацията и ефективното използване на човешките ресурси, отговаря за управлението на предоставените на лечебното заведение материално-технически средства, изпълнява и други правомощия, възложени му от министъра на правосъдието и от главния директор на ГДИН.

От анализа на нормативната уредба, съдът идвел, че ответникът по иска не отговаря за качеството и адекватността на оказаната медицинска помощ. Приел, че липсват доказателства ищецът да е поискал оказване на медицинска помощ и такава да е отказана от страна на служителите от Ареста в [населено място] и в Затвора- [населено място]. Напротив, от доказателствата по делото се установило, че ищецът многократно е посещавал лечебни заведения, лекуван е и по никакъв начин не се доказва незаконосъобразно бездействие на служители на затворническата администрация.

Направен е извод, че не се доказват незаконосъобразни бездействия на администрацията на О.- Я. и на Затвора – [населено място], които да са довели до преживяване на болки и страдания у ищеца и които болки и страдания следва да бъдат репарирани. Не се доказало още, че престоят му в Ареста в [населено място] и в Затвора – [населено място] да е причинил страдание и унижение на достойнството и то поради лоши условия.

Прието е за недоказано, че ищецът е поставен в неблагоприятни условия по смисъла на [чл. 3 от ЗИНЗС](#), което само по себе си да представлява третиране, способно да породи у него емоционално и морално страдание, стрес и безпокойство, каквито той твърди, които да са довели до

влошаване на здравословното му състояние.

С оглед на всичко така изложеното, съдът извел, че не са налице елементи от фактическия състав на чл.284 от ЗИНЗС- бездействие на длъжностните лица на ответника по иска да осигурят нормални условия за пребиваване в Ареста в [населено място] и в Затвора- в [населено място] през посочените в исковата молба периоди, вследствие на това бездействие за ищеца да е настъпила вреда- неимуществена, която да е пряка и непосредствена последица от това бездействие, и която вреда следва да бъде репарирана.

Настоящият състав на АССГ, XXVII-ми касационен състав намира, че решението е постановено при пълно изясняване на релеванти за спора факти и в съответствие с материалния закон.

Съдът е изложил подробни съображения, които се споделят и не следва да бъдат преповтаряни.

За пълнота, настоящият състав намира, че следва да изложи следното:

За да бъде осъществен съставът на чл. 284 от ЗИНЗС, следва да бъдат доказани конкретни бездействия на администрацията на Следствения арест в [населено място], съответно на Затвора С., т.е. произтичащи от закона конкретни задължения за конкретни фактически действия, които да не са изпълнени. Такива, както правилно е установил първоинстанционният съд, не се доказват.

От приетите по делото писмени доказателства, подробно обсъдени от съда, се установява, че в периода 30.10.2015г. -27.05.2015г., а не в заявения в исковата молба –от 01.10.2015г. лицето е било задържано в следствения арест в [населено място]. Установено е, че лицето е настанено в помещение за настаняване на лишени от свобода, което било еднотипно, с размер от 6.38 кв.м., оборудвано с две легла, разположени едно до друго, маса и стол, монтирани неподвижно. За времето от 30.10.2015 година до 23.05.2016 година, задържаният е настанен в килии № 10 и № 7, заедно с още едно задържано лице, а от 23.05.2016 година до превеждането му в Затвор [населено място]-27.05.2016 година, е настанен самостоятелно. Хигиената в килиите се поддържала от задържаните лица, а в общите помещения - от лишен от свобода след изрично негово съгласие, килиите не са имали самостоятелен санитарен възел и течаща вода, достъп до общата баня и тоалетна са се осъществявали по график 4

пъти дневно и за всичките 14 килии е имало един санитарен възел, оборудван с тоалетна, мивка и обособено място за къпане, като къпането се е извършвало два пъти в седмицата, а при поискване от задържаните лица се осъществявал незабавен достъп. Достъпът до дневна светлина е осигуряван през отвора, разположен над вратата, с размери 120 см./60 см., от прозорец на самата врата с размери 50 см./40 см., както и с изкуствено осветление, като не е правено професионално замерване на степента на осветеност на килиите в процесния период, не е имало обособено място за престой на открито и самостоятелни санитарни възли поради технически причини, а разходките на задържаните лица се осъществявали до общата баня и тоалетна, която се осъществявала на график – четири пъти дневно.

От приложената Справка за здравословното състояние на починалия ищец А. Р., изготвена от Началник на РСИН-Я. установил, че А. Р. е прегледан за първи път на 30.10.2015 година в Спешно приемно отделение-Я.- имал оплаквания от болки в раменната става и на същия ден му е извършен и медицински преглед в ареста- [населено място] и е установено, че няма оплаквания. От 01.11.2015 година до 02.12.2015 година на Р. са извършени 7 прегледа отново заради оплаквания от болки в краката и глезените и му е поставена Диагноза „Артрит“, като е извършена медикаментозна терапия.

От 12.12.2015 година до 22.02.2016 година задържаният се оплаквал от безсъние и му е поставена диагноза „Невроза“ и назначена успокоителна терапия.

Урологичните проблеми на задържания започнали от 04.12.2015 година, когато се оплакал от болки в слабините, като му е поставена Диагноза „Камъни в ляв бъбрек“, изписано е лечение, като лекарствата са закупени със средства на РСИН – Я..

От така изложените обстоятелства, които съдът приема, че правилно са възприети за доказани пред първата инстанция настоящият състав извежда, че са спазени всички нормативни изисквания относно начина на престой в заведение за задържане от посочения тип. Не се установява наличие на настаняване, което да превишава определения минимум, хигиената е поддържана от самите задържани, съобразно вътрешните правила на мястото за настаняване, поради което не може да бъде вменена във вина на администрацията, а ползването на течаща вода е организирано съобразно наличните възможности на същото, но при условие, че е била разпоредена незабавна реакция при необходимост.

Относно здравното обслужване, съдът споделя тезата, застъпена в първоинстанционното решение, че същото е в правомощията на съответните здравни органи, като отговорност на следствената

администрация може да бъде търсена само при липса на реакция при необходимост. Напротив, от данните по делото е установено, че лицето е направило здравословно оплакване на 30.10.2015г- за първи път, поради което е транспортирано в Спешна помощ при Окръжна болница [населено място]. Следващото оплакване е от 01.11.2015г., като до 02.12.2015г. са направени 7 броя прегледа, при което е поставена диагноза „ревматоиден артрит“, за който е назначена медикаментозна терапия. От 12.12.2015г. до 22.02.2016г. са правени оплаквания от безсъние, по повод което са проведени изследвания, за които е назначена успокоителна медикаментозна терапия. На 04.12.2015г. е заявен урологичен проблем, за който отново е организиран преглед и определена диагноза със съответна терапия, заплатена от РСИН Я..

Следователно, всички задължения, вкл. фактически действия, включени в компетентността на служителите на администрацията, поддържаща следствения арест, са надлежно и срочно изпълнени, вкл. организиране на съответно медицинско обслужване, като качеството му е извън компетентността на ответника. За пълнота съдът отбелязва, че няма данни така установените заболявания да са останали нелекувани, нито да имат връзка с установеното по –късно заболяване, довело до летален изход за ищеца.

Аналогично е установеното и по отношение на времето на престой на лицето в Затвора [населено място].

Относно битовите условия е установено, че лишеният от свобода А. Р. е постъпил в Затвора – [населено място] на дата 30.05.2016 година и първоначално е бил настанен на територията на 8 група/ приемно отделение, а след представяне пред Комисия за разпределение на лишените от свобода на 13.06.2016 година е разпределен в 7 група, където е пребивавал до освобождаването му на 24.02.2017 година. От извършената Справка в Дневника за настаняване на лишените от свобода в 7 група е установено, че Р. е бил настанен в спално помещение № 19 и за периода на исквата молба в Дневника за настаняване на лишените от свобода от 7 група е отразено настаняването общо за групата, а не по спални помещения и не е възможно по категоричен начин да се установи точният брой лишени от свобода, пребивали в същото спално помещение

От приложената по делото Справка съдът установил условията за живеене в спалното помещение 19 на 7 група - същото е с размери 4 на 4 кв. метра- 16.кв.метра, прозорец един на брой отварям със светло стъкло и с размери 1 на 1 метър, метални легла с размери 1,90/0,70 метра/ или 1,33 кв. метра-3 броя, 2 броя легла са монтирани едно над

друго, оборудвани с дюшек, възглавница, одеяло и чаршаф и калъфка, метални шкафчета с размери 45/0.40 метар-0,18 кв. метра - 3 броя, маса с размери 1,20 на 0,70 метра или 0,84 кв. метра, като общата площ на мебелите в килията са 4,04 кв. метра, а отделно от спалното помещение е изградена преградна стена с врата и се влиза в обособено сервизно помещение с размер 2 на 1,20 метра, което има мивка, смесителна батерия с подвижен душ/ топла и студена вода.

От така изложените обстоятелства, настоящият състав извежда, че са спазени всички нормативни изисквания относно начина на престой в заведение за задържане от посочения тип. Не се установява наличие на настаняване, което да превишава определения минимум, като е видно, че килията с размер от 16 кв.м. е можело да бъдат настанени максимум три лица, което е в съответствието за минимум от 4 кв.м. площ за човек. Вода е била осигурена в килията.

Относно здравословните пробелми се установява: От Епикриза от 22.07.2016 година на Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода, Вътрешно отделение, е видно, че лишеният от свобода А. Р. е конвоиран до лечебното заведение след прием по спешност от дежурен медицински фелдшер с оплаквания от болка в сърдечната област, които се появявали без причина и отминавали за 5 минути и в Анамнезата е отбелязано, че по данни на пациента тези оплаквания били от един месец и са му поставени диагнозите- Морбус хипертоникус гр.1-2. Хипертонично сърце. Желязонеодоимъчна амнезия. Подагра. ПЗ -Ревматоиден артрит, а след проведено лечение от 24.06.2016 година до 22.07.2016 година, Р. е изписан в по-добро общо състояние, с препоръки да продължи медикаментозната терапия, да остане под наблюдение от лекар по местопребиваване и да спазва хигиена.

Лицето е освободено на 24.07.2017г., като няма данни за последвали оплаквания от здравословен характер.

Предвид изложеното, съдът приема, че няма данни за налични бездействия от страна на администрацията на Затвора [населено място], които да представляват неизпълнение на задълженията на служителите за реакция при здравословни оплаквания, а напротив – при направено такава, лицето е конвоирано до съответното лечебно заведение.

Оплакването за наличие на насекоми в помещенията / по време и на двата престоя/ остава недоказано, както и последиците от същото, като то се опровергава и от факта, че след множество посещения на лечебни заведения в процесните периоди, такива оплаквания не са заявявани и не са установявани от медицинските органи.

По изложените съображения, съдът в настоящия си състав приема,

че липсват данни за извършени фактически бездействия от страна на администрацията – ответник.

Решението на първата инстанция се явява правилно и следва да бъде оставено в сила.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал.2, предл. 1 от АПК, Административен съд С.-град, XXVII-ми касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №6173/20.10.2023г. по административно дело № 3923/2023г. на АССГ, I-во отделение, 9-ти състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ7

ЧЛЕНОВЕ: